

Πρὸς Τιμόθεον Β

Παῦλος, ἀπόστολος Ἰησοῦ χριστοῦ διὰ θελήματος θεοῦ, κατ' **1**

ἐπαγγελίαν ζωῆς τῆς ἐν χριστῷ Ἰησοῦ, Τιμοθέω¹ ἀγαπητῷ **2**

τέκνῳ: χάρις, ἔλεος,² εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς καὶ χριστοῦ Ἰησοῦ

τοῦ κυρίου ἡμῶν.

Χάριν ἔχω τῷ θεῷ, ᾧ λατρεύω³ ἀπὸ προγόνων⁴ ἐν καθαῷ⁵ **3**

συνειδήσει, ὡς ἀδιάλειπτον⁶ ἔχω τὴν περὶ σοῦ μνησίαν⁷ ἐν ταῖς

δεήσεσίν⁸ μου νυκτὸς καὶ ἡμέρας, ἐπιποθῶν⁹ σε ἰδεῖν, **4**

μεμνημένος¹⁰ σου τῶν δακρύων,¹¹ ἵνα χαρᾶς πληρωθῶ, **5**

ὑπόμνησιν¹² λαμβάνων τῆς ἐν σοὶ ἀνυποκρίτου¹³ πίστεως, ἣτις

ἐνώκησεν¹⁴ πρῶτον ἐν τῇ μάμμῃ¹⁵ σου Λωΐδι¹⁶ καὶ τῇ μητρὶ σου

Εὐνίκῃ,¹⁷ πέπεισμαι δὲ ὅτι καὶ ἐν σοί. Δι' ἣν αἰτίαν¹⁸ **6**

ἀναμιμνήσκω¹⁹ σε ἀναζωπυρεῖν²⁰ τὸ χάρισμα²¹ τοῦ θεοῦ, ὃ ἐστίν

ἐν σοὶ διὰ τῆς ἐπιθέσεως²² τῶν χειρῶν μου. Οὐ γὰρ ἔδωκεν ἡμῖν ὁ **7**

θεὸς πνεῦμα δειλίας,²³ ἀλλὰ δυνάμεως καὶ ἀγάπης καὶ

σωφρονισμοῦ.²⁴ Μὴ οὖν ἐπαισχυνθῇς²⁵ τὸ μαρτύριον²⁶ τοῦ **8**

¹ Τιμόθεος, ου, ὁ, Timothy. ² ἔλεος, ους, ὁ, pity, mercy. ³ λατρεύω, serve, worship. ⁴ πρόγονος, ου, ὁ, parents, forefathers. ⁵ καθαρός, clean, pure. ⁶ ἀδιάλειπτος, unceasing, constant. ⁷ μνησία, ας, ἡ, remembrance, mention. ⁸ δεήσις, εως, ἡ, entreaty, prayer. ⁹ ἐπιποθέω, long for, strain after. ¹⁰ μιμνήσκομαι, remember, recall. ¹¹ δάκρυον, ου, τό, teardrop, a tear. ¹² ὑπόμνησις, εως, ἡ, reminding, reminder. ¹³ ἀνυπόκριτος, sincere, without hypocrisy. ¹⁴ ἐνοικέω, dwell in, am settled in. ¹⁵ μάμμη, ης, ἡ, grandmother. ¹⁶ Λωΐς, ἴδος, ἡ, Lois. ¹⁷ Εὐνίκη, ης, ἡ, Eunice. ¹⁸ αἰτία, ας, ἡ, cause, reason. ¹⁹ ἀναμιμνήσκω, remind, remember. ²⁰ ἀναζωπυρέω, rekindle, kindle afresh. ²¹ χάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor. ²² ἐπιθεσις, εως, ἡ, laying on, assault. ²³ δειλία, ας, ἡ, cowardice, timidity. ²⁴ σωφρονισμός, οὔ, ὁ, self discipline, sound judgment. ²⁵ ἐπαισχύνομαι, be ashamed, am ashamed. ²⁶ μαρτύριον, ου, τό, testimony, witness.

κυρίου ἡμῶν, μηδὲ ἐμὲ τὸν δέσμιον¹ αὐτοῦ· ἀλλὰ
 συγκακοπάθησον² τῷ εὐαγγελίῳ κατὰ δύναμιν θεοῦ, τοῦ 9
 σώσαντος ἡμᾶς καὶ καλέσαντος κλήσει³ ἁγία, οὐ κατὰ τὰ ἔργα
 ἡμῶν, ἀλλὰ κατ' ἰδίαν πρόθεσιν⁴ καὶ χάριν τὴν δοθεῖσαν ἡμῖν ἐν
 χριστῷ Ἰησοῦ πρὸ χρόνων αἰωνίων, φανερωθεῖσαν δὲ νῦν διὰ τῆς 10
 ἐπιφανείας⁵ τοῦ σωτῆρος⁶ ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, καταργήσαντος⁷
 μὲν τὸν θάνατον, φωτίσαντος⁸ δὲ ζωὴν καὶ ἀφθαρσίαν⁹ διὰ τοῦ
 εὐαγγελίου, εἰς ὃ ἐτέθη ἐγὼ κήρυξ¹⁰ καὶ ἀπόστολος καὶ 11
 διδάσκαλος ἐθνῶν. Δι' ἣν αἰτίαν¹¹ καὶ ταῦτα πάσχω, ἀλλ' οὐκ 12
 ἐπαισχύνομαι·¹² οἶδα γὰρ ὅτι πεπίστευκα, καὶ πέπεισμαι ὅτι
 δυνατός ἐστιν τὴν παραθήκην¹³ μου φυλάξαι εἰς ἐκείνην τὴν
 ἡμέραν. Ὑποτύπωσιν¹⁴ ἔχε ὑγιαίνοντων¹⁵ λόγων ὧν παρ' ἐμοῦ 13
 ἤκουσας, ἐν πίστει καὶ ἀγάπῃ τῇ ἐν χριστῷ Ἰησοῦ. Τὴν καλὴν 14
 παραθήκην¹³ φύλαξον διὰ πνεύματος ἁγίου τοῦ ἐνοικοῦντος¹⁶ ἐν
 ἡμῖν.

Οἶδας τοῦτο, ὅτι ἀπεστράφησάν¹⁷ με πάντες οἱ ἐν τῇ Ἀσίᾳ,¹⁸ ὧν 15
 ἐστὶν Φύγελος¹⁹ καὶ Ἑρμογένης.²⁰ Δώῃ ἔλεος²¹ ὁ κύριος τῷ 16
 Ὀνησιφόρου²² οἴκῳ· ὅτι πολλάκις²³ με ἀνέψυξεν,²⁴ καὶ τὴν

¹ δέσμιος, ου, ὁ, prisoner, one bound. ² συγκακοπαθέω, suffer together with someone. ³ κλήσις, εως, ἡ, (divine) call, invitation. ⁴ πρόθεσις, εως, ἡ, setting forth, purpose. ⁵ ἐπιφάνεια, ας, ἡ, appearance, appearing. ⁶ σωτήρ, ἦρος, ὁ, savior, deliverer. ⁷ καταργέω, make ineffective, abolish. ⁸ φωτίζω, give light, enlighten. ⁹ ἀφθαρσία, ας, ἡ, incorruptibility, immortality. ¹⁰ κήρυξ, υκος, ὁ, herald, preacher. ¹¹ αἰτία, ας, ἡ, cause, reason. ¹² ἐπαισχύνομαι, be ashamed, am ashamed. ¹³ παραθήκη, ης, ἡ, deposit or trust. ¹⁴ ὑποτύπωσις, εως, ἡ, prototype, standard. ¹⁵ ὑγιαίνω, be in good health, am well. ¹⁶ ἐνοικέω, dwell in, am settled in. ¹⁷ ἀποστρέφω, turn away, turn back. ¹⁸ Ἀσία, ας, ἡ, Asia. ¹⁹ Φύγελος, ου, ὁ, Phygelus. ²⁰ Ἑρμογένης, ους, ὁ, Hermogenes. ²¹ ἔλεος, ους, ὁ, pity, mercy. ²² Ὀνησίφορος, ου, ὁ, Onesiphorus. ²³ πολλάκις, often, many times. ²⁴ ἀναψύχω, refresh, revive.

ἄλυσίν¹ μου οὐκ ἐπαισχύνθη,² ἀλλὰ γενόμενος ἐν Ῥώμῃ,³ 17
 σπουδαιότερον⁴ ἐζήτησέν με καὶ εὔρεν – δῶν αὐτῷ ὁ κύριος 18
 εὔρεϊν ἔλεος⁵ παρὰ κυρίου ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ – καὶ ὅσα ἐν
 Ἐφέσῳ⁶ διηκόνησεν, βέλτιον⁷ σὺ γινώσκεις.

Σὺ οὖν, τέκνον μου, ἐνδυναμοῦ⁸ ἐν τῇ χάριτι τῇ ἐν χριστῷ Ἰησοῦ. 2

Καὶ ἃ ἤκουσας παρ' ἐμοῦ διὰ πολλῶν μαρτύρων, ταῦτα παράθου
 πιστοῖς ἀνθρώποις, οἵτινες ἱκανοὶ ἔσονται καὶ ἑτέρους διδάξαι. 3
 Σὺ οὖν κακοπάθησον¹⁰ ὡς καλὸς στρατιώτης¹¹ Ἰησοῦ χριστοῦ. 4
 Οὐδεὶς στρατευόμενος¹² ἐμπλέκεται¹³ ταῖς τοῦ βίου¹⁴
 πραγματείαις,¹⁵ ἵνα τῷ στρατολογήσанти¹⁶ ἀρέσῃ.¹⁷ Ἐὰν δὲ καὶ 5
 ἀθλῇ¹⁸ τις, οὐ στεφανοῦται¹⁹ ἐὰν μὴ νομίμως²⁰ ἀθλήσῃ.¹⁸ Τὸν 6
 κοπιῶντα²¹ γεωργὸν²² δεῖ πρῶτον τῶν καρπῶν μεταλαμβάνειν.²³ 7
 Νόει²⁴ ἃ λέγω: δῶν γάρ σοι ὁ κύριος σύνεσιν²⁵ ἐν πᾶσιν. 8
 Μνημόνευε²⁶ Ἰησοῦν χριστὸν ἐγγεγερμένον ἐκ νεκρῶν, ἐκ
 σπέρματος Δαυὶδ, κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου: ἐν ᾧ κακοπαθῶ¹⁰ 9
 μέχρι²⁷ δεσμῶν,²⁸ ὡς κακοῦργος:²⁹ ἀλλ' ὁ λόγος τοῦ θεοῦ οὐ
 δέδεται. Διὰ τοῦτο πάντα ὑπομένω³⁰ διὰ τοὺς ἐκλεκτούς,³¹ ἵνα 10

¹ ἄλυσις, εὐος, ἡ, chain. ² ἐπαισχύνομαι, be ashamed, am ashamed. ³ Ῥώμη, ης, ἡ, Rome, strength. ⁴ σπουδαῖος, diligent, earnest. ⁵ ἔλεος, οὐς, ὁ, pity, mercy. ⁶ Ἐφεσός, ου, ἡ, Ephesus. ⁷ βελτίων, better. ⁸ ἐνδυναμῶ, strengthen, empower. ⁹ παρατίθηναι, set before, entrust. ¹⁰ κακοπαθεῖν, suffer hardship, misfortune. ¹¹ στρατιώτης, ου, ὁ, soldier. ¹² στρατεύομαι, make war, hence to serve as a soldier. ¹³ ἐμπλέκω, enfold, entangle. ¹⁴ βίος, ου, ὁ, life, manner of life. ¹⁵ πραγματεία, ἡ, activity, occupation. ¹⁶ στρατολογέω, enlist soldiers, enlist troops. ¹⁷ ἀρέσκω, please, serve. ¹⁸ ἀθλέω, compete. ¹⁹ στεφανῶ, crown, reward. ²⁰ νομίμως, rightly, lawfully. ²¹ κοπιᾶω, toil, labor. ²² γεωργός, οὐ, ὁ, farmer, worker of the soil. ²³ μεταλαμβάνω, partake of, share. ²⁴ νοέω, understand, consider. ²⁵ σύνεσις, εὐος, ἡ, understanding, insight. ²⁶ μνημονεύω, remember, make mention of. ²⁷ μέχρι, until, as far as (gen). ²⁸ δεσμός, οὐ, ὁ, chain, bond. ²⁹ κακοῦργος, ου, ὁ, criminal. ³⁰ ὑπομένω, tarry, endure. ³¹ ἐκλεκτός, chosen, elect.

καὶ αὐτοὶ σωτηρίας τύχωσιν¹ τῆς ἐν χριστῷ Ἰησοῦ, μετὰ δόξης
αἰωνίου. Πιστὸς ὁ λόγος· εἰ γὰρ συναπεθάνομεν,² καὶ συζήσομεν· 11
εἰ ὑπομένομεν,⁴ καὶ συμβασιλεύσομεν·⁵ εἰ ἀρνούμεθα, κάκεϊνός⁶ 12
ἀρνήσεται ἡμᾶς· εἰ ἀπιστοῦμεν,⁷ ἐκεῖνος πιστὸς μένει· 13
ἀρνήσασθαι ἑαυτὸν οὐ δύναται.

Ταῦτα ὑπομίμησκει,⁸ διαμαρτυρόμενος⁹ ἐνώπιον τοῦ κυρίου μὴ 14
λογομαχεῖν¹⁰ εἰς οὐδὲν χρήσιμον,¹¹ ἐπὶ καταστροφῇ¹² τῶν
ἀκούοντων. Σπουδάσον¹³ σεαυτὸν δόκιμον¹⁴ παραστήσαι τῷ θεῷ, 15
ἐργάτην¹⁵ ἀνεπαίσχυντον,¹⁶ ὀρθοτομοῦντα¹⁷ τὸν λόγον τῆς
ἀληθείας. Τὰς δὲ βεβήλους¹⁸ κενοφωνίας¹⁹ περιῖστασο·²⁰ ἐπὶ 16
πλεῖον γὰρ προκόψουσιν²¹ ἀσεβείας,²² καὶ ὁ λόγος αὐτῶν ὡς 17
γάγγραινα²³ νομὴν²⁴ ἔξει· ὧν ἐστὶν Ὑμέναιος²⁵ καὶ Φιλητός·²⁶ 18
οἵτινες περὶ τὴν ἀλήθειαν ἡστόχησαν,²⁷ λέγοντες τὴν ἀνάστασιν
ἤδη γεγενῆσθαι, καὶ ἀνατρέπουσιν²⁸ τὴν τινῶν πίστιν. Ὁ μέντοι²⁹ 19
στερεὸς³⁰ θεμέλιος³¹ τοῦ θεοῦ ἔστηκεν, ἔχων τὴν σφραγίδα³²
ταύτην, Ἐγὼ κύριος τοὺς ὄντας αὐτοῦ, καί, Ἀποστήτω³³ ἀπὸ

¹ τυγχάνω, obtain, happen. ² συναποθνήσκω, die with, die together with. ³ συζάω, live with, live together with. ⁴ ὑπομένω, tarry, endure. ⁵ συμβασιλεύω, rule (as king) with someone. ⁶ κάκεϊνος, and he, and she. ⁷ ἀπιστέω, disbelieve, be faithless. ⁸ ὑπομιμνήσκω, remind, remember. ⁹ διαμαρτύρομαι, testify solemnly. ¹⁰ λογομαχέω, dispute about words. ¹¹ χρήσιμος, useful, beneficial. ¹² καταστροφή, ἡς, ἡ, ruin, destruction. ¹³ σπουδάζω, hasten, be eager. ¹⁴ δόκιμος, tested, approved. ¹⁵ ἐργάτης, ου, ὁ, workman, laborer. ¹⁶ ἀνεπαίσχυντος, unashamed, not needing to be ashamed. ¹⁷ ὀρθοτομέω, use or interpret correctly. ¹⁸ βέβηλος, worldly, profane. ¹⁹ κενοφωνία, ας, ἡ, chatter, empty talk. ²⁰ περιῖστημι, stand around, avoid. ²¹ προκόπτω, proceed, advance. ²² ἀσέβεια, ας, ἡ, ungodliness, impiety. ²³ γάγγραινα, ης, ἡ, gangrene, cancer. ²⁴ νομή, ἡς, ἡ, pasture, spreading. ²⁵ Ὑμέναιος, ου, ὁ, Hymenaeus. ²⁶ Φιλητός, ου, ὁ, Philetus. ²⁷ ἀστοχέω, miss the mark, go astray. ²⁸ ἀνατρέπω, overturn, upset. ²⁹ μέντοι, yet, however. ³⁰ στερεός, hard, firm. ³¹ θεμέλιος, ου, ὁ, foundation. ³² σφραγίς, ἴδος, ἡ, seal, signet ring. ³³ ἀφίστημι, withdraw, depart.

ἀδικίας¹ πᾶς ὁ ὀνομάζων² τὸ ὄνομα κυρίου. Ἐν μεγάλῃ δὲ οἰκίᾳ 20
 οὐκ ἔστιν μόνον σκευή³ χρυσᾶ⁴ καὶ ἀργυρᾶ,⁵ ἀλλὰ καὶ ξύλινα⁶
 καὶ ὀστράκινα,⁷ καὶ ἃ μὲν εἰς τιμὴν, ἃ δὲ εἰς ἀτιμίαν.⁸ Ἐὰν οὖν τις 21
 ἐκκαθάρῃ⁹ ἑαυτὸν ἀπὸ τούτων, ἔσται σκευὸς³ εἰς τιμὴν,
 ἡγιασμένον,¹⁰ καὶ εὐχρηστον¹¹ τῷ δεσπότη,¹² εἰς πᾶν ἔργον
 ἀγαθὸν ἡτοιμασμένον. Τὰς δὲ νεωτερικὰς¹³ ἐπιθυμίας φεῦγε·¹⁴ 22
 δίωκε δὲ δικαιοσύνην, πίστιν, ἀγάπην, εἰρήνην, μετὰ τῶν
 ἐπικαλουμένων τὸν κύριον ἐκ καθαρᾶς¹⁵ καρδίας. Τὰς δὲ μωρὰς¹⁶ 23
 καὶ ἀπαιδεύτους¹⁷ ζητήσεις¹⁸ παραιτοῦ,¹⁹ εἰδὼς ὅτι γεννώσιν
 μάχας.²⁰ Δοῦλον δὲ κυρίου οὐ δεῖ μάχεσθαι,²¹ ἀλλ' ἥπιον²² εἶναι 24
 πρὸς πάντας, διδακτικόν,²³ ἀνεξίκακον,²⁴ ἐν πραότητι²⁵ 25
 παιδεύοντα²⁶ τοὺς ἀντιδιατιθεμένους·²⁷ μήποτε²⁸ δῶ αὐτοῖς ὁ θεὸς
 μετάνοιαν²⁹ εἰς ἐπίγνωσιν³⁰ ἀληθείας, καὶ ἀνανήψωσιν³¹ ἐκ τῆς 26
 τοῦ διαβόλου παγίδος,³² ἐξωγρημένοι³³ ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὸ ἐκείνου
 θέλημα.

¹ ἀδικία, ας, ἡ, unrighteousness. ² ὀνομάζω, name, give a name to. ³ σκευὸς, οὗς, τό, vessel, goods (plural). ⁴ χρυσοῦς, golden. ⁵ ἀργυροῦς, silver, made of silver. ⁶ ξύλινος, wooden. ⁷ ὀστράκινος, made of earth or clay, made of earth. ⁸ ἀτιμία, ας, ἡ, dishonor, disgrace. ⁹ ἐκκαθαίρω, cleanse thoroughly, clean out. ¹⁰ ἁγιαίω, make holy, consecrate. ¹¹ εὐχρηστος, useful, serviceable. ¹² δεσπότης, ου, ὁ, master, lord. ¹³ νεωτερικὸς, youthful, juvenile. ¹⁴ φεύγω, flee, escape. ¹⁵ καθαρὸς, clean, pure. ¹⁶ μωρὸς, foolish, stupid. ¹⁷ ἀπαιδευτος, uninstructed, uneducated. ¹⁸ ζητήσεις, εως, ἡ, debate, controversy. ¹⁹ παραιτέομαι, make excuse, refuse. ²⁰ μάχη, ης, ἡ, fight, conflict. ²¹ μάχομαι, fight, quarrel. ²² ἥπιος, gentle, mild. ²³ διδακτικὸς, able to teach, apt to teach. ²⁴ ἀνεξίκακος, patient, tolerant. ²⁵ πραύτης, mildness, gentleness. ²⁶ παιδεύω, teach, educate. ²⁷ ἀντιδιατίθεμαι, oppose. ²⁸ μήποτε, never, lest perchance. ²⁹ μετάνοια, ας, ἡ, repentance, change of mind. ³⁰ ἐπίγνωσις, εως, ἡ, knowledge, discernment. ³¹ ἀνανήψω, regain one's senses. ³² παγίς, ἰδος, ἡ, trap, snare. ³³ ζωγρέω, capture alive.

Τοῦτο δὲ γίνωσκε, ὅτι ἐν ἐσχάταις ἡμέραις ἐνστήσονται¹ καιροὶ **3**
 χαλεποί.² Ἔσονται γὰρ οἱ ἄνθρωποι φίλαυτοι,³ φιλάργυροι,⁴ **2**
 ἀλαζόνες,⁵ ὑπερήφανοι,⁶ βλάσφημοι,⁷ γονεῦσιν⁸ ἀπειθεῖς,⁹
 ἀχάριστοι,¹⁰ ἀνόσιοι,¹¹ ἄστοργοι,¹² ἄσπονδοι,¹³ διάβολοι, ἀκρατεῖς, **3**
 ἀνήμεροι,¹⁵ ἀφιλάγαθοι,¹⁶ προδόται,¹⁷ προπετεῖς,¹⁸ τετυφωμένοι,¹⁹ **4**
 φιλήδονοι²⁰ μᾶλλον ἢ φιλόθεοι,²¹ ἔχοντες μόρφωσιν²² εὐσεβείας,²³ **5**
 τὴν δὲ δύναμιν αὐτῆς ἡρνημένοι· καὶ τούτους ἀποτρέπου.²⁴ Ἐκ **6**
 τούτων γὰρ εἰσιν οἱ ἐνδύνοντες²⁵ εἰς τὰς οἰκίας, καὶ
 αἰχμαλωτεύοντες²⁶ γυναικάρια²⁷ σεσωρευμένα²⁸ ἁμαρτίαις,
 ἀγόμενα ἐπιθυμίαις ποικίλαις,²⁹ πάντοτε μανθάνοντα,³⁰ καὶ **7**
 μηδέποτε³¹ εἰς ἐπίγνωσιν³² ἀληθείας ἐλθεῖν δυνάμενα. Ὅν **8**
 τρόπον³³ δὲ Ἰαννῆς³⁴ καὶ Ἰαμβρῆς³⁵ ἀντέστησαν³⁶ Μωϋσῇ, οὕτως
 καὶ οὗτοι ἀνθίστανται³⁶ τῇ ἀληθείᾳ, ἄνθρωποι κατεφθαρμένοι³⁷
 τὸν νοῦν,³⁸ ἀδόκιμοι³⁹ περὶ τὴν πίστιν. Ἀλλ' οὐ προκόψουσιν⁴⁰ **9**
 ἐπὶ πλείον· ἡ γὰρ ἄνοια⁴¹ αὐτῶν ἔκδηλος⁴² ἔσται πᾶσιν, ὥς καὶ ἡ
 ἐκείνων ἐγένετο. Σὺ δὲ παρακολούθηκάς⁴³ μου τῇ διδασκαλίᾳ,⁴⁴ **10**

¹ ἐνίστημι, be present, place in or upon. ² χαλεπός, hard, difficult. ³ φίλαυτος, loving oneself, selfish. ⁴ φιλάργυρος, fond of money, avaricious. ⁵ ἀλαζών, ονος, ὁ, impostor, boaster. ⁶ ὑπερήφανος, arrogant, haughty. ⁷ βλάσφημος, blasphemous, slanderous. ⁸ γονεὺς, ἑως, ὁ, parent. ⁹ ἀπειθεῖς, disobedient, unbelieving. ¹⁰ ἀχάριστος, ungrateful. ¹¹ ἀνόσιος, unholy, regarding nothing as holy. ¹² ἄστοργος, without natural affection, unfeeling. ¹³ ἄσπονδος, irreconcilable, implacable. ¹⁴ ἀκρατής, without self-control, dissolute. ¹⁵ ἀνήμερος, savage, brutal. ¹⁶ ἀφιλάγαθος, without love of good. ¹⁷ προδότης, ου, ὁ, betrayer, traitor. ¹⁸ προπετής, rash, reckless. ¹⁹ τυφώω, puff up, make haughty. ²⁰ φιλήδονος, loving pleasure, pleasure loving. ²¹ φιλόθεος, God loving, loving God. ²² μόρφωσις, εως, ἡ, embodiment, form. ²³ εὐσέβεια, ας, ἡ, godliness, piety. ²⁴ ἀποτρέπω, turn away from, shun. ²⁵ ἐνδύνω, slip in, clothe. ²⁶ αἰχμαλωτεύω, capture, lead captive. ²⁷ γυναικᾶριον, ου, τό, little, idle or foolish woman. ²⁸ σωρεύω, heap up, weigh down with. ²⁹ ποικίλος, varied, manifold. ³⁰ μανθάνω, learn, ascertain. ³¹ μηδέποτε, never, not at any time. ³² ἐπίγνωσις, εως, ἡ, knowledge, discernment. ³³ τρόπος, ου, ὁ, manner, way. ³⁴ Ἰάννης, ὁ, Jannes. ³⁵ Ἰαμβρῆς, ὁ, Jambres. ³⁶ ἀντίστημι, resist, oppose. ³⁷ καταφθείρω, destroy, ruin. ³⁸ νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ³⁹ ἀδόκιμος, not passing the test, rejected. ⁴⁰ προκόπτω, proceed, advance. ⁴¹ ἀνοια, ας, ἡ, folly, foolishness. ⁴² ἐκδηλος, clearly evident, obvious. ⁴³ παρακολουθέω, follow closely, investigate. ⁴⁴ διδασκαλία, ας, ἡ, teaching, doctrine.

τῇ ἀγωγῇ,¹ τῇ προθέσει,² τῇ πίστει, τῇ μακροθυμίᾳ,³ τῇ ἀγάπῃ,
 τῇ ὑπομονῇ, τοῖς διωγμοῖς,⁴ τοῖς παθήμασιν,⁵ οἷά⁶ μοι ἐγένετο ἐν 11
 Ἀντιοχείᾳ,⁷ ἐν Ἰκονίᾳ,⁸ ἐν Λύστροις,⁹ οἷους⁶ διωγμοὺς⁴ ὑπήνεγκα:
 καὶ ἐκ πάντων με ἐρρύσατο¹¹ ὁ κύριος. Καὶ πάντες δὲ οἱ θέλοντες 12
 εὐσεβῶς¹² ζῆν ἐν χριστῷ Ἰησοῦ διωχθήσονται. Πονηροὶ δὲ 13
 ἄνθρωποι καὶ γόητες¹³ προκόψουσιν¹⁴ ἐπὶ τὸ χεῖρον,¹⁵ πλανῶντες
 καὶ πλανώμενοι. Σὺ δὲ μένε ἐν οἷς ἔμαθες¹⁶ καὶ ἐπιστάθης,¹⁷ 14
 εἰδὼς παρὰ τίνος ἔμαθες,¹⁶ καὶ ὅτι ἀπὸ βρέφους¹⁸ τὰ ἱερὰ 15
 γράμματα¹⁹ οἶδας, τὰ δυνάμενά σε σοφίσαι²⁰ εἰς σωτηρίαν διὰ
 πίστεως τῆς ἐν χριστῷ Ἰησοῦ. Πᾶσα γραφὴ θεόπνευστος²¹ καὶ 16
 ὠφέλιμος²² πρὸς διδασκαλίαν,²³ πρὸς ἔλεγχον,²⁴ πρὸς
 ἐπανόρθωσιν,²⁵ πρὸς παιδείαν²⁶ τὴν ἐν δικαιοσύνῃ: ἵνα ἄρτιος²⁷ ᾦ 17
 ὁ τοῦ θεοῦ ἄνθρωπος, πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἐξηρτισμένος.²⁸

Διαμαρτύρομαι²⁹ οὖν ἐγὼ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, καὶ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ 4
 χριστοῦ, τοῦ μέλλοντος κρίνειν ζῶντας καὶ νεκρούς, κατὰ τὴν
 ἐπιφάνειαν³⁰ αὐτοῦ καὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, κήρυξον τὸν λόγον, 2
 ἐπίστηθι³¹ εὐκαίρως,³² ἀκαίρως,³³ ἔλεγχον,³⁴ ἐπιτίμησον,

¹ ἀγωγή, ἡς, ἡ, way of life, conduct. ² πρόθεσις, εως, ἡ, setting forth, purpose. ³ μακροθυμία, ας, ἡ, long-suffering, patience. ⁴ διωγμός, οὔ, ὁ, persecution. ⁵ πάθημα, τος, τό, suffering, passion. ⁶ οἷος, such as, of what kind. ⁷ Ἀντιόχεια, ας, ἡ, Antioch. ⁸ Ἰκόνιον, ου, τό, Iconium. ⁹ Λύστρα, ἡ, Lystra, city of Lycaonia. ¹⁰ ὑποφέρω, endure, bear up under. ¹¹ ῥύομαι, rescue, save. ¹² εὐσεβῶς, in a godly manner, piously. ¹³ γόης, ητος, ὁ, swindler, cheat. ¹⁴ προκόπτω, proceed, advance. ¹⁵ χείρων, worse. ¹⁶ μανθάνω, learn, ascertain. ¹⁷ πιστόω, convince, give assurance to. ¹⁸ βρέφος, ους, τό, unborn or a newborn child, baby. ¹⁹ γράμμα, τος, τό, letter, writings. ²⁰ σοφίζω, make wise, devise craftily. ²¹ θεόπνευστος, inspired by God, God-breathed. ²² ὠφέλιμος, useful, profitable. ²³ διδασκαλία, ας, ἡ, teaching, doctrine. ²⁴ ἔλεγχος, ου, ὁ, proof, conviction. ²⁵ ἐπανόρθωσις, εως, ἡ, improvement, correction. ²⁶ παιδεία, ας, ἡ, training, discipline. ²⁷ ἄρτιος, complete, adequate. ²⁸ ἐξαρτίζω, finish, complete. ²⁹ διαμαρτύρομαι, testify solemnly. ³⁰ ἐπιφάνεια, ας, ἡ, appearance, appearing. ³¹ ἐπίστημι, stand over, come upon. ³² εὐκαίρως, in season, conveniently. ³³ ἀκαίρως, untimely, unseasonably. ³⁴ ἐλέγχω, convict, reprove.

παρακάλεσον, ἐν πάσῃ μακροθυμίᾳ¹ καὶ διδαχῇ. Ἦσται γὰρ 3
 καιρὸς ὅτε τῆς ὑγιαίνουσῃς² διδασκαλίας³ οὐκ ἀνέξονται,⁴ ἀλλὰ
 κατὰ τὰς ἐπιθυμίας τὰς ἰδίας ἑαυτοῖς ἐπισωρεύουσιν⁵
 διδασκάλους, κνηθόμενοι⁶ τὴν ἀκοήν·⁷ καὶ ἀπὸ μὲν τῆς ἀληθείας 4
 τὴν ἀκοήν⁷ ἀποστρέψουσιν,⁸ ἐπὶ δὲ τοὺς μύθους⁹ ἐκτραπήσονται.
 Σὺ δὲ νῆφε¹¹ ἐν πᾶσιν, κακοπάθησον,¹² ἔργον ποιήσον 5
 εὐαγγελιστοῦ,¹³ τὴν διακονίαν σου πληροφόρησον.¹⁴ Ἐγὼ γὰρ 6
 ἤδη σπένδομαι,¹⁵ καὶ ὁ καιρὸς τῆς ἐμῆς ἀναλύσεως¹⁶ ἐφέστηκεν.¹⁷
 Τὸν ἀγῶνα¹⁸ τὸν καλὸν ἡγώνισμαι,¹⁹ τὸν δρόμον²⁰ τετέλεκα,²¹ 7
 τὴν πίστιν τετήρηκα· λοιπόν, ἀπόκειται²² μοι ὁ τῆς δικαιοσύνης 8
 στέφανος,²³ ὃν ἀποδώσει μοι ὁ κύριος ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὁ
 δίκαιος κριτής·²⁴ οὐ μόνον δὲ ἐμοί, ἀλλὰ καὶ πᾶσιν τοῖς
 ἡγαπηκόσιν τὴν ἐπιφάνειαν²⁵ αὐτοῦ.

Σπούδασον²⁶ ἔλθεῖν πρὸς με ταχέως·²⁷ Δημᾶς²⁸ γάρ με ἐγκατέλιπεν, 9
 ἀγαπήσας τὸν νῦν αἰῶνα, καὶ ἐπορεύθη εἰς Θεσσαλονίκη·³⁰
 Κρήσκης³¹ εἰς Γαλατίαν,³² Τίτος³³ εἰς Δαλματίαν.³⁴ Λουκᾶς³⁵ 11

¹ μακροθυμία, ας, ἡ, long-suffering, patience. ² ὑγιαίνω, be in good health, am well. ³ διδασκαλία, ας, ἡ, teaching, doctrine. ⁴ ἀνέχομαι, endure, bear with. ⁵ ἐπισωρεύω, heap up, accumulate. ⁶ κνήθω, rub, tickle. ⁷ ἀκοή, ἡς, ἡ, hearing, report. ⁸ ἀποστρέφω, turn away, turn back. ⁹ μῦθος, ου, ὁ, fable, myth. ¹⁰ ἐκτρέπω, turn aside, wander. ¹¹ νήφω, be sober, abstain from wine. ¹² κακοπάθειω, suffer hardship, misfortune. ¹³ εὐαγγελιστής, ου, ὁ, evangelist, bringer of good tidings. ¹⁴ πληροφορέω, fulfill, accomplish fully. ¹⁵ σπένδω, pour out as a libation. ¹⁶ ἀνάλυσις, εως, ἡ, departure, departing. ¹⁷ ἐφίστημι, stand over, come upon. ¹⁸ ἀγών, ὄνος, ὁ, struggle, fight. ¹⁹ ἀγωνίζομαι, contend, struggle. ²⁰ δρόμος, ου, ὁ, course, race. ²¹ τελέω, finish, fulfill. ²² ἀπόκειται, be laid up, put away. ²³ στέφανος, ου, ὁ, crown, garland. ²⁴ κριτής, ου, ὁ, judge. ²⁵ ἐπιφάνεια, ας, ἡ, appearance, appearing. ²⁶ σπουδάζω, hasten, be eager. ²⁷ ταχέως, quickly, soon. ²⁸ Δημᾶς, ᾱ, ὁ, Demas. ²⁹ ἐγκαταλείπω, leave behind, forsake. ³⁰ Θεσσαλονίκη, ης, ἡ, Thessalonica. ³¹ Κρήσκης, εντος, ὁ, Crescens. ³² Γαλατία, ας, ἡ, Galatia. ³³ Τίτος, ου, ὁ, Titus. ³⁴ Δαλματία, ας, ἡ, Dalmatia. ³⁵ Λουκᾶς, ᾱ, ὁ, Luke, Lucas.

ἐστὶν ὁ μόνος μετ' ἐμοῦ. Μάρκον¹ ἀναλαβὼν² ἄγε μετὰ σεαυτοῦ:
 ἔστιν γάρ μοι εὐχρηστος³ εἰς διακονίαν. Τυχικὸν⁴ δὲ ἀπέστειλα 12
 εἰς Ἐφεσον.⁵ Τὸν φελόνην⁶ ὃν ἀπέλιπον⁷ ἐν Τρωάδι⁸ παρὰ 13
 Κάρπῳ,⁹ ἐρχόμενος φέρε, καὶ τὰ βιβλία, μάλιστα¹⁰ τὰς
 μεμβράνας.¹¹ Ἀλέξανδρος¹² ὁ χαλκεὺς¹³ πολλά μοι κακὰ 14
 ἐνεδείξατο:¹⁴ ἀποδῶν αὐτῷ ὁ κύριος κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ: ὃν καὶ 15
 σὺ φυλάσσου, λίαν¹⁵ γὰρ ἀνθέστηκεν¹⁶ τοῖς ἡμετέροις¹⁷ λόγοις. 16
 Ἐν τῇ πρώτῃ μου ἀπολογίᾳ¹⁸ οὐδεὶς μοι συμπαρεγένετο,¹⁹ ἀλλὰ
 πάντες με ἐγκατέλιπον:²⁰ μὴ αὐτοῖς λογισθεῖν. Ὁ δὲ κύριός μοι 17
 παρέστη, καὶ ἐνδυνάμωσέν²¹ με, ἵνα δι' ἐμοῦ τὸ κήρυγμα²²
 πληροφορηθῇ,²³ καὶ ἀκούσῃ πάντα τὰ ἔθνη: καὶ ἐρρύσθην²⁴ ἐκ
 στόματος λέοντος.²⁵ Καὶ ῥύσεται²⁴ με ὁ κύριος ἀπὸ παντὸς ἔργου 18
 πονηροῦ, καὶ σώσει εἰς τὴν βασιλείαν αὐτοῦ τὴν ἐπουράνιον:²⁶ ᾧ
 ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ἀσπασαι Πρίσκαν²⁷ καὶ Ἀκύλαν,²⁸ καὶ τὸν Ὀνησιφόρου²⁹ οἶκον. 19
 Ἑραστός³⁰ ἔμεινεν ἐν Κορίνθῳ: Τρόφιμον³² δὲ ἀπέλιπον⁷ ἐν
 Μιλήτῳ³³ ἀσθενοῦντα. Σπούδασον³⁴ πρὸ χειμῶνος³⁵ ἐλθεῖν. 21

¹ Μάρκος, ου, ὁ, Mark. ² ἀναλαμβάνω, take up, raise. ³ εὐχρηστος, useful, serviceable. ⁴ Τυχικός, οὔ, ὁ, Tychicus. ⁵ Ἐφεσος, ου, ἡ, Ephesus. ⁶ φελόνης, ου, ὁ, mantle, cloak. ⁷ ἀπολείπω, leave, leave behind. ⁸ Τρωάς, ἄδος, ἡ, Troas. ⁹ Κάρπος, ου, ὁ, Carpus. ¹⁰ μάλιστα, especially, most of all. ¹¹ μεμβράνα, ης, ἡ, parchment, parchment leaf. ¹² Ἀλέξανδρος, ου, ὁ, Alexander. ¹³ χαλκεύς, ἑως, ὁ, coppersmith, metalworker. ¹⁴ ἐνδείκνυμι, show forth, show. ¹⁵ λίαν, greatly, very. ¹⁶ ἀντίστημι, resist, oppose. ¹⁷ ἡμέτερος, ου, ὁ, our own. ¹⁸ ἀπολογία, ας, ἡ, speech in defense, verbal defense. ¹⁹ συμπαραγίνομαι, come together with, help. ²⁰ ἐγκαταλείπω, leave behind, forsake. ²¹ ἐνδυναμώω, strengthen, empower. ²² κήρυγμα, τος, τό, proclamation, preaching. ²³ πληροφορέω, fulfill, accomplish fully. ²⁴ ῥύομαι, rescue, save. ²⁵ λέων, οντος, ὁ, lion. ²⁶ ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ²⁷ Πρίσκα, ἡ, Prisca, Priscilla. ²⁸ Ἀκύλας, ὁ, Aquila. ²⁹ Ὀνησίφορος, ου, ὁ, Onesiphorus. ³⁰ Ἑραστός, ου, ὁ, Erastus. ³¹ Κόρινθος, ου, ἡ, Corinth. ³² Τρόφιμος, ου, ὁ, Trophimus. ³³ Μίλητος, ου, ἡ, Miletus. ³⁴ σπουδάζω, hasten, be eager. ³⁵ χειμῶν, ὠνος, ὁ, winter, storm.

Ἀσπάζεται σε Εὐβουλος,¹ καὶ Πούδης,² καὶ Λῖνος,³ καὶ Κλαυδία,⁴
καὶ οἱ ἀδελφοὶ πάντες.

Ὁ κύριος Ἰησοῦς χριστὸς μετὰ τοῦ πνεύματός σου. Ἡ χάρις μεθ' 22
ὑμῶν. Ἀμήν.

¹ Εὐβουλος, ου, ό, Eubulus. ² Πούδης, εντος, ό, Pudens. ³ Λῖνος, ου, ό, Linus. ⁴ Κλαυδία, ας, ή, Claudia.